

Henrik Old, løgtingsmaður

Fyrispurningur til løgmann frá Henrik Old, løgtingsmanni

1. Hvørji stig tekur Løgmaður, nú Fiskimálaráðið hefur sett Fiskiveiðieftirlitið út av spælinum við at útskriva nýggj fiskiloyvir til tey skip, sum Fiskiveiðueftirlitið hefur sett forboð fyri at fiska?
2. Hvørji stig tekur Løgmaður, so at eigarar og manning á teimum skipum, sum fyrr hava mist fiskiloyvið í ávísa tíð, kunnu føla at ein ávís rættartrygd ræður í samfelagnum?
3. Hvørji stig tekur Løgmaður, so at tað endaliga

verður ruddað upp í Fiskimálaráðnum?

Viðmerkingar:

Øll vinnan, umframt flest onnur í samfelagnum, stendur spyrjandi, nú tað ber til, at skip, sum hava mist fiskiloyvið, halda fram við at fiska við tí grundgeving, at

skipið hefur skift eigara. Ber slíkt til, so er grundarlagið tikið undan tí uppgávu, sum Fiskiveiðueftirlitinum hefur.

Tí verða hesir spurningar settir Løgmanni sum ovasta ábyrgdari av almennu fyrisitingini.

Javnaðarflokkurin

Fólkaflytingin skal steðgast beinanvegin

Javnaðarflokkurin krevur nú, at samgongan og landsstýrið vísa tað í verki, um tey veruliga ynskja at venda katastrofugongdini í fólkatalinum.

Tá løgtingið verður sett ólavsøkudag, leggur Javnaðarflokkurin fram uppskot til samtyktar, har heitt verður á landsstýrið um beinanvegin at taka risastóra trupulleikan við fólkafráflyting í álvara og at seta í verk tiltøk, sum skulu venda gongdini.

Í fyrsta umfari ynskir flokkurin, at landsstýrið setir eina skjóttarbeiðandi fakliga nevnd, sum skal greina orsøkir og avleiðingar av skeivu gongdini, umframt, at hon skal koma við tilráðingum um, hvussu til ber at

venda óhepnu gongdini.

Hetta nevndararbeiðið skal vera liðugt longu 1. mars 2013, so landsstýrið kann leggja eina ítøkilga ætlan við uppskotum um langtíðar iløgur og politisk tiltøk fyri løgtingið til stöðutakan áðrenn 1. apríl 2013.

Í viðmerkingunum til uppskotið sigur Javnaðarflokkurin millum annað, at seinastu árin hava vit sæð eitt sera óheppið mynstur í fólkatalinum. Hetta er lutvist eitt úrslit av minkandi burðaravlopi, umframt at nettofráflytingin nú er somikið stór, at Føroya framtíð er í álvarsligum vanda.

Samanumtikið ber til at siga, at fyri árin 2004-2011 eru fólk undir 40 ár vörðin

umleið 2.000 færri, meðan tey yvir 40 ár eru vörðin nakað tað sama fleiri.

Álvarsligasta langtíðaravleiðingin av hesum er, at fólkasamansetingin millum aldursbólkarnar avskeplast:

- vit fáa færri børn og ung,
- færri ungar familjar verða at tryggja fólkagrundarlagið,
- færri fólk í bestu arbeidsárum at framleiða, veita tæmastur og skapa tjóðarinntøkuna,
- stöðugt skeivari lutfall millum unga og eldra fólk.

Men: Hvørjar eru orsøkirnar til skeivu gongdina? Hvat kunnu samfelagsligu

avleiðingarnar verða?

Og hvat kunnu vit gera, til tess at venda skeivu gongdini?

Alt hetta vita vit alt ov lítið um, tí higartil hefur nærum ongin gransking verið um hesi viðurskipti. Tí eiga vit at heita á fólk við viðkomandi fakligum førleikum um at greina demografisku gongdina, og út frá hesum at koma við tilmælum til breiða politiska stöðutakan, um hvat skal til, fyri at venda skeivu gongdini.

Tað verður Javnaðarflokkurin, sum leggur uppskotið fram, og Rigmor Dam, tingkvinna, verður fram-søgufólk í málinum.

Bogi Andreassen
varaborgarstjóri í
Tórshavnar Kommunu

Fyrimunir í kapping, ikki í útjavning

Viðhvørt gerst mann skakkur sum klaksvíkingur í høvuðsstaðnum, serliga tá hesi lögnu lokalpolitisku álopini á Havnina koma í riðum, pakkað inn sum náttúrlig krøv um útjavning. Í veruleikanum er talan um eitt ynski um eitt slag av stats- ella planbúskapi, har tað almenna skal inn at stýra vinnuni og útjavna úrtøkuna.

Nú hava klaksvíkingar við bit og slit bygt Norðhavnina. Flutningsfeløg og ferðafeløg hava sæð fyrimunin í hesum og velja náttúrliga at brúka Norðhavnina. Og tað er fantastiskt, tí tað er soleiðis, kapping eigur at fara fram. Talan er jú um privatfeløg, sum velja at brúka Norðhavnina. Soleiðis byggir mann upp eina sunna vinnu.

Men hetta var eftir øllum at døma ikki nóg mikið, nú borgarstjórin í Klaksvík fer at tosa um at útjavna og stýra vinnuni. Slíkt skapir bara øsing og er eitt gott dømi uppá, hvussu lokalpolitikkur kann gera av við eina sunna vinnu.

Tí úrslitið, um tað almenna fer inn at stýra hesum við útjavning, er, at ongin privat vinna torir at seta nakað í gongd, hvørki í Klaksvík ella í Havn, av øtta fyri almennari útjavning. Klaksvíkingar kunnu bara ímynda sær rokilsíð, um restin av landinum fer at krevja útjavning av fiskiloyvum og inntøkum frá fiskivinnuni.

Slíkt tos er sera lítið framsíggið, tí tað snýr seg bara um at royna at draga nakað norðureftir, uttan at málið á nakran hátt er gjøgnumhugsað. Hugsu ikki, at fólk hava gloymt, at tingið júst hefur trumfað yvir 30 miljónir ígjøgnum til tekniskan skula í Klaksvík, uttan at vita, hvat peningurin skal brúkast til, og áðrenn mann hefur staðfest, um vit skulu hava eina ella tveir deplar.

Fegnist heldur um fríu kappingina og gevist við tosinum um útjavning, sum bara kann koma Klaksvíkini aftur um brekkur.

Dagfinnur Danbjørg

Millum høgraradikal og fimtukolonnu

Hvussu leingi aftrat skulu høgraradikal og fimtukolonnufolk hava loyvi til at seta politisku og figgjjarligu kósina?

Nær hava vit fingið nokk av øktum høgraradikalum stættamunstilløkum og útlendskari uppiblanding í innanlanda viðurskipti?

Allastaðni kring knøttin

hava fólk gjøgnum mong áratiggju barst - og í milliónavís latið lív - fyri tjóðskaparligum, politiskum og figgjjarligum frælsi praktiserað í einum solidariskum anda.

Og hóast stríðið hefur viðfært ovurstórar líðingar fyri mong, so hefur kostnaðurin ikki verið mettur at vera ov høgur, tá stríðið at enda hefur

ført á mál.

Men hvat við okkum?

Nær fara vit at kunna siga, at málið er rokkið? At tað eru vit, ið eiga fullan ræðisrætt í egnum landi? Og nær fara vit effektivt at steðga teimum høgraradikalum og teirra fylgisneytum, ið halda, at teir kunnu skalta og valta við fólksins ognum - sum teimum lystir -

við grefeligum stættarmunum til fylgi?

Frælsi, javnaður og solidaritetur má og skal í hásætið eisini í okkara landi. Men tað krevur av okkum, at vit vísa høgraradikalum og fimtakolonnu virkseimi vetrarvegin og inn í tað myrkri, ið er - og til allar tíðir hefur verið - teirra upphav.

Hetta megna vit at gera - bert vit vilja -, og hetta hava vit skyldu til at gera bæði fyri okkara egnu, men so sanniliga eisini fyri okkara eftirkommarar skuld, ið sjálvandi sum føðingardagsgávu eiga at arva eitt frælst land á solidariskum grundarlagi. Betri gávu kunnu vit ikki geva teimum. Kostnaðurin er, at vit - hvør ið sær

- taka lógvatak saman og gera tað vit kunnu, tí so náa vit málinum. Tað nýtist ongum at ivast í. Latum okkum tí - av nevndu orsøkum - heldur byrja frælsis- og solidaritetsstríðið í dag enn í morgin og ikki helma í, fyrr enn vit eru komin á mál.